

2. *Mesrop Mashtots: Alphabet Innovator.* URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6bUTrmuDrZM> (дата звернення: 02.10.2023).
3. *Mesrop Mashtots. Wikipedia. The free encyclopedia.* URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Mesrop_Mashtots (дата звернення: 01.10.2023).

ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧІ ПОГЛЯДИ МИКОЛИ ЗЕРОВА

Гураль М. С.

гр. АУП-17

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Наук. керівник – к.філол.н, доцент Загородня Л. З.

У період трагічного покоління Розстріляного Відродження багатьох діячів-інтелектуалів було злочинно знищено тоталітарною системою, а їхні імена й доробки на кілька десятиліть викоренені з історії нашої культури і науки, яка й за найскладніших обставин оживлювала їхній образ, актуалізувала наукові та художні тексти, спонукала дбайливо оберігати й ретельно вивчати творчу спадщину. Серед них була постать Миколи Зерова – поета, перекладача, літературознавця, педагога. Сьогодні письменника-ученого добре знають і глибоко шанують співвітчизники, його літературно-художні твори багатоаспектно досліджує, а до важливих літературознавчих і перекладознавчих праць уважно дослухається наукова спільнота, добірне слово митця лине до читачів із перевидань його творів, численних публікацій у періодиці, навчальних посібників і монографій.

Метою цієї статті є дослідження перекладознавчих поглядів Миколи Зерова.

Микола Костянтинович Зеров – представник українського неокласицизму. Визначний перекладач, літературознавець, він мав високорозвинений естетичний смак, багату ерудицію, тонкий розум і неабиякий поетичний хист. Перекладацька діяльність М. Зерова – етап освоєння світової класики. Він перекладав із білоруської, російської, французької, італійської, польської, англійської, але найбільше – з латини. На Соловках, будучи ув'язненим, Зеров хотів засісти за німецьку, щоб перекладати Гете [2, с. 168-169].

Вагоме значення у формуванні поглядів М. Зерова мав доробок корифеїв української літератури: Т. Шевченка, П. Куліша, М. Старицького, Лесі Українки, І. Франка. Зокрема, характерною є тенденція до сприйняття перекладу як основи культуротворення – розвитку національної мови й літератури через відкритість до інших систем у світовому контексті [1, с. 40].

Зеров наголошував на важливості збереження семантичної, структурної і емоційної еквівалентності між оригіналом і перекладом. Він вважав, що перекладач повинен намагатися максимально точно передати значення та емоції оригінального тексту. Для Зерова була важливою вірність оригіналу, він стверджував, що завданням перекладача є передати суть та ідеї оригінального твору так, як вони були задумані автором. Про поетичний таланти і високу мовну культуру Зерова, його вміння дотримуватись розміру оригіналу свідчать переклади творів римських поетів Горація, Катулла, Верлігія, Овідія [3, с. 7-8].

Для Зерова було важливе постійне вдосконалення перекладачів, він закликав їх постійно вдосконалювати свої навички та вивчати мови та літератури, з якими вони працюють. Літературознавець наголошував, що перекладач повинен бути майстром слова і володіти відповідними мовними навичками. Микола Костянтинович вірив, що тільки таким чином можна досягти високої якості перекладу.

Зеров вважав переклад за самостійний вид мистецтва і віддавав перекладачам право на творчий підхід до перекладу. Він вірив, що переклад може бути не просто передачею тексту, але і його власним творчим висловленням. Саме тому, Микола Зеров розвивав ці ідеї і сприяв розвитку українського перекладознавства та перекладу як мистецтва, залишив значущий слід у літературній культурі України та сприяв підвищенню рівня перекладу національних і зарубіжних творів [4, с. 96-105].

Таким чином, перекладознавчі погляди Миколи Зерова залишаються актуальними і сьогодні. Його наголос на творчості, розумінні культурних контекстів та глибокій грамотності відкриває нові горизонти для сучасних перекладачів. Він надає нам важливі вказівки, які допомагають розуміти, що переклад – це більше, ніж просто слова, це мистецтво, яке сприяє взаєморозумінню і обміну культурними цінностями в умовах сучасного світу.

Література:

1. Бриська О. Я. Микола Зеров як критик та теоретик перекладу: дис. на здобуття наук. ступеня кандидата філол. наук. : 10.02.16 / Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. Львів, 2017. 282 с.

2. Павлюк А.Б. Микола Зеров: фахівець класичної філології, перекладач і поет, «закоханий у вроду слів». Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Філологічні науки. Мовознавство. 2012. № 22. С. 166-170.

3. Чередниченко О. І. Патрон українського перекладу (до 125-річчя від дня народження Миколи Зерова). Стиль і переклад. 2015. Вип. 1. С. 5-14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stt_2015_1_3 (дата звернення: 04.10.2023).

4. Шмігер Т. Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя. Київ: Вид-во Смолоскип, 2009. с. 342

ІСТОРИЧНА РОЛЬ ПЕРЕКЛАДУ У СТАНОВЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНИХ МОВ

Дідик В. В.

гр. АУП-16

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Наук. керівник – к.філол.н., доцент Загородня Л. З.

Переклад завжди відігравав ключову роль у формуванні у розвитку культур та мов. Якщо розглядати історію під кутом перекладу, то можна побачити шляхи взаємовідносин між культурами, рух ідей та реформ. Культури засвоювали нові впливи завдяки діяльності перекладачів. Переклади являють собою певний тип мовного контакту. Таке явище як інтерференція демонструє вплив вихідної мови на цільову.

Вперше в історії погляд на переклад як процес досягнення щонайкращої смислової відповідності між двома текстами в двох різних мовах сформулював Марк Туллій Цицерон (106 – 43 рр. до н.е.). У своїх текстах він розрізняє свою перекладацьку практику від послівного методу перекладу своїх попередників, стверджуючи, що набагато важливіше, по-перше, оволодіти цільовою аудиторією на тій мові, на якій аудиторія вільніше чувається; та, по-друге, розвивати ораторський словниковий запас і навички аргументації в цільовій мові, аніж із скрупульозною точністю притримуватися джерельного тексту [2].

Важлива роль у становленні та поширенні національних мов належала перекладу, особливо за доби Відродження, коли більшість мов були ще молодими. Саме за Ренесансу,